

SPRAWOZDANIE
z działalności Stowarzyszenia Miłośników Czeladzi
w 2016 roku

Na dzień 31.12.2016 r. SMCz liczyło 52 członków, 14 osób wspierających oraz 6 osób członków honorowych. W ciągu roku w nasze szeregi wstąpiło 2 osoby.

Otwarte zebrania członków i sympatyków stowarzyszenia odbywały się w trzeci poniedziałek miesiąca, a zarządu w pierwszy wtorek miesiąca (czasami w poniedziałek).

W roku sprawozdawczym władze SMCz działały w następującym składzie: Ewa Ambroży - Przewodnicząca Zarządu Stowarzyszenia, Marek Gawron i Antoni Krawczyk – Zastępcy Przewodniczącego Zarządu, Bożena Plutecka – Skarbnik, Agnieszka Dzienia – Sekretarz oraz członkowie Rozalia Soćko i Władysław Żymirski. Komisja Rewizyjna będzie działała w składzie: Ryszard Gwiazda , Jacek Dziedzic, Jerzy Nowak oraz Wiesława Świech i Jerzy Polakowski - Zastępcy Członka Komisji.

W roku 2016 pożegnaliśmy naszych członków: zmarli Henryk Konieczny, Zygmunt Kozieł, Zofia Makówka, Tomasz Łyżwiński, Ryszard Tarnówka.

2 lutego 2016 r. zostały zakończone procedury związane z rejestracją zmian w składzie władz (po Walnym Zebraniu Sprawozdawczo-wyborczym w dniu 16 listopada 2015 r.) w Krajowym Rejestrze Sądowym.

W roku sprawozdawczym działalność SMCz można podzielić na kilka ogólnych tematów:

1. działalność wydawnicza i popularyzatorska
2. działalność w Ruchu Stowarzyszeń Regionalnych RP
3. udział w szkoleniach i kursach
4. udział w uroczystościach i imprezach
5. współpraca z władzami miasta i organizacjami
6. pozostała działalność

Ad 1. **Działalność popularyzatorska**

W ramach działalności popularyzatorskiej Stowarzyszenie podejmowało działania mające na celu upowszechnianie wiedzy o Czeladzi, upowszechnianie twórczości mieszkańców Czeladzi oraz twórczości dotyczącej miasta.

I. Wydawnictwa:

- **20 numer Zeszytów Czeladzkich** w nakładzie 180 egz. **Zeszyt** w całości poświęcony 40-leciu powstania Towarzystw Przyjaźni Polsko-Francuskiej w Czeladzi i Francusko-Polskiej w Auby.

Celem przedsięwzięcia była popularyzacja wiedzy o Czeladzi: o jej przeszłości i dniu dzisiejszym, o związkach łączących nasze miasto z Francją. Celem było też budowanie więzi między mieszkańcami poprzez przybliżanie wspólnych, wieloletnich działań społeczności lokalnej skupionej wokół idei przyjaźni polsko-francuskiej oraz pokazanie dobrych relacji między narodami Polski i Francji na przykładzie współpracy Czeladzi i Auby. Ważnym elementem wymienionych wyżej działań było pokazanie roli emigracji polskiej we Francji w podtrzymywaniu tradycji polskich i budowaniu dobrych stosunków ze starym krajem.

Promocja *Zeszytu* odbyła się w GSW Elektrownia w ramach uroczystych obchodów 40-lecia powstania TPPF w Czeladzi w dniu 17 czerwca 2016 r. Uczestniczyła w nich oficjalna delegacja z Auby z Merem Freddy Kaczmarkiem i Aliną Normand- Prezesem Towarzystwa Przyjaźni Francusko-Polskiej na czele. Uroczystość zaszczyliła swoją obecnością Konsul Honorowy Francji - Anna Krasuska Terrillon oraz Wiceprezes Zarządu Głównego Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Francuskiej w Warszawie - Teresa Figat a ze strony władz miasta - Wiceburmistrz Beata Zawila. W uroczystości udział wzięli również przedstawiciele władz miasta i Rady Miejskiej poprzednich kadencji, członkowie Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Francuskiej i Stowarzyszenia Miłośników Czeladzi. Sprawozdanie z przebiegu spotkania zostało opublikowane w „Echu Czeladzi”. Oprawę artystyczną stanowiły występy i prace plastyczne laureatów Czeladzkich Talentów wyróżnionych nagrodami Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Francuskiej.

Prezentacji wydawnictwa dokonano też w czasie czerwcowego zebrania członków Stowarzyszenia Miłośników Czeladzi.

Wydanie *Zeszytu* możliwe było dzięki grantowi w wysokości 3.420,00 zł, pozyskiwanemu z Miasta Czeladź w ramach konkursu na realizację zadań z zakresu „Ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego”.

- Zestaw zdjęć **Czeladzka starówka w dawnej fotografii** formatu A5 w nakładzie 150 egz. Zestaw zawiera 28 zdjęć (z opisami) przedstawiającymi czeladzki rynek i jego najbliższą okolicę w okresie od początku XX wieku do połowy lat 70-tych ubiegłego stulecia – z mapkami przedstawiającymi lokalizację omawianego obiektu; w obwolucie.
Wydanie *Zeszytu* możliwe było dzięki grantowi w wysokości 2.700,00 zł, pozyskiwanemu z Miasta Czeladź w ramach konkursu na realizację zadań z zakresu „Ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego”.

II. Wystawy

Wystawa fotografii Jerzego Żymirskiego pt. **Wesele w Zakopanem** .

Wystawa prezentowana była czerwcu w Galerii Exlibris Miejskiej Biblioteki Publicznej.

Koszty realizacji wystawy pokryto ze środków własnych Stowarzyszenia.

III. Realizacja projektu **Czeladzianie na salonach**

Środki (4.000,00 zł) na przeprowadzenie projektu Stowarzyszenie pozyskało w 2015 r. Fundacji Banku Zachodniego WBK w ramach zadania *Tu mieszkam, Tu zmieniam*.

Głównym celem projektu **Czeladzianie na salonach** było upamiętnienie postaci, które wywarły pozytywny wpływ na mieszkańców Czeladzi oraz pogłębienie lokalnych więzi. Zamierzeniom przyświecała cicha nadzieja, że młodzież – główny adresat projektu, zainteresuje się znanymi postaciami, które urodziły się, mieszkały lub mieszkają w Czeladzi, ale zdobyły uznanie poza granicami miasta, kraju a nawet w świecie.

Do współpracy zaproszono grupę uczniów z Gimnazjum nr 3, którzy spośród wybitnych czeladzian wybrali 4 osobistości: Janusza Domagalika, Barbarę Gruszkę-Zych, Jana Powałkę i Zygmunta Szkocnego. Następnie po teoretycznym i praktycznym przeszkoleniu przez profesjonalistów: Wiesławę Konopelską (dziennikarkę, redaktor naczelną *Śląska i Echa Czeladzi*) oraz Jarosława Cybę (filmowca, lidera kabaretu *Dno*) stworzyli reportaże i fotoreportaże opowiadające o wybranych przez siebie czeladzianach.

Cel projektu został w pełni osiągnięty. Młodzież zdobyła ciekawe doświadczenie, nauczyła się bądź ugruntowała wiedzę dotyczącą technik filmowych i fotograficznych, poznała nowy sposób na ciekawe spędzanie wolnego czasu i wzmocniła międzypokoleniowe więzi dzięki rozmowom z członkami Stowarzyszenia Miłośników Czeladzi. Powstały filmy * **Życie z paletą** - Jan Powałka z synami, * **W krainie miniaturowych księżek Zygmunta Szkocnego twórcy fotoreportażu Śladami Janusza Domagalika, fotoreportaże** * **Magia słów** - w świecie Barbary Gruszki-Zych i * **Życie z paletą** - Jan Powałka z synami.

Koordynatorem projektu była pani Beata Marcinkowska, członek Stowarzyszenia, kierownik Czytelni Naukowej Miejskiej Biblioteki Publicznej. Młodzieżą

opiekowała się i na co dzień współpracowała przy realizacji projektowych zadań pani Joanna Walocha nauczycielka Gimnazjum nr 3.

IV. Dzień Regionalisty

Po raz pierwszy w historii Stowarzyszenia zorganizowaliśmy **Dzień Regionalisty** (26 września). Uczestnicy spotkania wysłuchali referatu pracownika naukowego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach dra Adama Pisarka na temat *Roli stowarzyszeń regionalnych w życiu społeczności lokalnych*.

W trakcie spotkania okolicznościowe medale im. Aleksandra Patkowskiego, przyznane przez Radę Krajową Ruchu Stowarzyszeń Regionalnych RP, wręczono Arturowi Rejdałowi i Antoniemu Krawczykowi - wybitnym regionalistom i aktywnym członkom naszego Stowarzyszenia.

V. Inne działania popularyzatorskie

- udział w projekcie badawczym pt. „Bitwa o Monte Cassino z perspektywy mieszkańców Czeladzi” realizowanym przez Uniwersytet Śląski; podsumowanie projektu miało miejsce 11 maja w Muzeum Saturn z udziałem licznej grupy członków Stowarzyszenia uczestników projektu
- udział dr Antoniny Szybowskiej pracownika naukowego Uniwersytetu Śląskiego (członka SMCz!) w ogólnopolskiej konferencji naukowej **Czarownice** – wykład **Katarzyna Włodyczkova, czeladzka czarownica. Trudne dziedzictwo** ; organizatorami konferencji byli: Górnośląski Park Etnograficzny, Uniwersytet Jagielloński i Wydawnictwo Sacrum (czerwiec)
- udział w pracach komisji Konkursu Wiedzy o Czeladzi – stowarzyszenie reprezentował kol. Antoni Krawczyk (kwiecień)
- przekazanie naszych wydawnictw placówkom takim jak: Miejska Biblioteka Publiczna w Czeladzi, czeladzkie szkoły, Muzeum Saturn w Czeladzi, Muzeum Szttygarka w Dąbrowie Górniczej oraz do Biblioteki Jagiellońskiej, Biblioteki Narodowej, Biblioteki Śląskiej oraz bibliotek publicznych i placówek muzealnych Zagłębia Dąbrowskiego
- przekazanie wydawnictw Stowarzyszenia na nagrody dla uczestników i laureatów Konkursu Wiedzy o Czeladzi
- współpraca z placówkami oświatowymi: prelekcje, pogadanki w szkołach, udział w uroczystościach szkolnych – np. Dzień Szkoły – G3 , Dzień Edukacji – G3, SP 1
- udostępnianie materiałów o Czeladzi i czeladzianach osobom prywatnym i instytucjom:

- nawiązanie współpracy z parafią w Wilanowie – wymiana informacji o pochodzących z Czeladzi księżach Koniecznych: Antonim, Ludwiku i Kazimierzu,
- udostępnienie zdjęć Czeladzi, której już nie ma redaktorowi Tomaszowi Kostro do jego nowej książki o miastach Zagłębia Dąbrowskiego
- udostępnienie starych zdjęć dokumentujących obchody świąt kościelnych i państwowych w Czeladzi p. Robertowi Garstce, folklorystce - pracownikowi Regionalnego Instytutu Kultury w Katowicach do jego prac badawczych
- udostępnienie starych zdjęć osobom prywatnym wywodzącym się z naszego miasta a obecnie mieszkającym w różnych stronach Polski

Ad 2.

Nasze stowarzyszenie aktywnie uczestniczy w ogólnopolskim **Ruchu Stowarzyszeń Regionalnych RP**. Kol. Ewa Ambroży jest członkiem Komisji Rewizyjnej Rady Krajowej Ruchu.

W czerwcu 2016 (16 - 19) kol. E. Ambroży brała udział w zjeździe regionalistów we Wrocławiu, którego przewodnim hasłem była „Kresowość jako składnik tożsamości Dolnoślązaków”. Uczestnikami trzydniowego zjazdu byli liderzy towarzystw regionalnych z terenu całego kraju i przedstawiciele samorządów terytorialnych. Organizatorami zjazdu byli: Rada Krajowa Ruchu, Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego i samorządy miejscowości, w których toczyły się obrady: Wrocławia, Krzeszowa, Wałbrzycha, Świdnicy, Dzierżoniowa, Jawora i Legnicy.

Ad. 3.

Członkowie Zarządu SMCz brali udział w wielu **szkoleniach**, np.:

- kurs e-mailowy „Archiwa społeczne dla początkujących” ; organizator: ośrodek Karta Warszawa
- Akademia Dojrzałego Lidera:
  - * Fundraising – pozyskiwanie środków na działalność organizacji,
  - * Przywództwo i praca w zespole,
  - * Partycypacja publiczna, rzecznictwo interesów i skuteczna komunikacja
 organizator: Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego Warszawa w ramach Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020 ASOS
- *Zmiany w prawie o stowarzyszeniach* ; organizatorzy MOST i Urząd Miasta Czeladź
- *Standardy funkcjonowania organizacji pozarządowych* ; organizatorzy MOST Katowice i Urząd Miasta Czeladź

Ad. 4.

W okresie sprawozdawczym SMCz uczestniczyło we wszystkich **uroczystościach organizowanych przez władze miasta i organizacje pozarządowe** działające na terenie miasta Czeladź związane z historią, rocznicami kalendarzowymi, wystawami i wernisażami, konkursami, uroczystościami państwowymi oraz kościelnymi. Przedstawiciele Stowarzyszenia przekazywali listy gratulacyjne, nasze wydawnictwa, składali wiązanki kwiatów, zapalali znicze.

- 27 stycznia – rocznica wyzwolenia Czeladzi
- 19 lutego – rocznica powrotu „dzieci z Potulic”
- 13 kwietnia - Dzień Katyński
- 3 maja – rocznica uchwalenia Konstytucji 3 Maja
- 1 września – rocznica wybuchu wojny
- 27 września – Dzień Polskiego Państwa Podziemnego
- 11 listopada – Dzień Niepodległości
- 27 grudnia – rocznica wybuchu w łaźni miejskiej

Jak co roku, tak i w 2016 - w czasie finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy wpłacono na konto Orkiestry niewielkie środki a członkowie naszej organizacji brali udział w pracach czeladzkiego Sztabu Orkiestry.

Ad. 5.

Ważnym tematem naszej działalności jest ścisła **współpraca z jednostkami** samorządowymi i organizacjami

- Związek Kombatantów i Byłych Więźniów Politycznych RP
- Towarzystwo Przyjaźni Polka- Francja Oddział w Czeladzi
- Miejska Biblioteka Publiczna im. Marii Nogajowej
- Forum dla Zagłębia Dąbrowskiego z siedzibą w Sosnowcu
- Stowarzyszenie Inicjatyw Kulturalnych
- Urząd Miasta : Wydział Promocji - *Echo Czeladzi*
  - oraz Polityki Społecznej i Edukacji
- Polski Związek Filatelistów
- Zagłębiowskim Kołem Pszczelarzy z siedziba w Czeladzi
- Muzeum Saturn
- Czeladzkie parafie: parafia pw. Św. Stanisława BM i parafia Matki Bożej Bolesnej na Piaskach

Członkowie Stowarzyszenia pracują w gremiach działających w Urzędzie Miasta:

- Rada Pożytku Publicznego – Marek Gawron
- Komitet Rewitalizacji – Antoni Krawczyk

Kol. Antonia Szybowiska była ekspertem /członkiem komisji konkursowej w Instytucji Kultury Miasto Ogrodów w Katowicach podczas procedury konkursu Muzykogranty.

Ad. 6 **Pozostała działalność**

- W roku sprawozdawczym, po blisko 33 latach działania w murach MBP, Stowarzyszenie było zmuszone zmienić siedzibę (15 sierpnia 2016 r. dyrekcja MBP wymówiła umowę najmu lokalu) i od 1 października 2016 r. mieści się w Gimnazjum nr 2 przy ul. Katowickiej 42. Dokonano stosownych zmian w KRS
- Dzięki wydatnej pomocy kilku członków Stowarzyszenia udało się przenieść wszystkie dokumenty i zbiory oraz niewielki majątek do nowego pomieszczenia. Od osób prywatnych i kilku instytucji pozyskaliśmy trochę mebli i wyposażenia.
- W lutym 2016 r. SMCz podpisało kartę Zasad Archiwów Społecznych i przystąpiło do projektu Cyfrowe Centra Tradycji Lokalnej realizowanego przez Ośrodek Karta
- Wspólnie z Forum dla Zagłębia Dąbrowskiego zorganizowaliśmy spotkanie i prezentację książki Witolda Wieczorka „Tradycje piwowarskie Zagłębia Dąbrowskiego” (23 maja 2016 r. w Miejskiej Bibliotece Publicznej).
- Przedstawiciele SMCz wzięli udział w spotkaniu redakcyjnym zagłębiowskich wikipedystów (16.04). Organizatorami byli: Stowarzyszenie Regionalne Forum dla Zagłębia Dąbrowskiego, Galeria Sztuki Współczesnej ELEKTROWNIA oraz SMCz.
- Przez cały 2016 rok prowadzona była strona internetowa Stowarzyszenia, na której zamieszczano informacje o bieżących działaniach naszej organizacji. Prowadzi ją kol. Marek Gawron.
- Od 9 września 2016 r. kol. Antonina Szybowiska prowadzi fanpage Stowarzyszenia na Facebooku. Zamieszcza tam ciekawe informacje dotyczące Czeladzi, zdjęcia, karty pocztowe i informacje o ważnych wydarzeniach w Stowarzyszeniu. Strona spotkała się z bardzo dobrym odzewem i uzyskała prawie 400 polubień.
- Poprowadziliśmy kiermasz wydawnictw Stowarzyszenia Miłośników Czeladzi w czasie *Senioraliów* (1 października) i spotkanie dla seniorów (razem z Towarzystwem Przyjaźni Polska - Francja) o pożytkach nauki języków obcych (3 października).

- Na bieżąco współpracujemy ze studentami i pracownikami naukowymi przygotowującymi prace związane z Czeladzią i udostępniamy posiadane przez nas materiały (mapy, opracowania tematyczne, fotografie itp.)
- Braлиśmy udział w V Forum Rekonstrukcji Obiektów Historycznych pt. Osiedla patronackie w krajobrazie Zagłębia i Górnego Śląska (10 czerwca)
- Podejmujemy ciągle działania mające na celu pozyskanie nowych materiałów historycznych związanych z przeszłością naszego miasta (zdjęć, dokumentów) i na bieżąco je digitalizujemy
- Przedstawiciele SMCz brali udział w benefisie prof. Henryka Kuźniaka z okazji jego 80 urodzin zorganizowanym przez miasto Czeladź ; jubilatowi wręczyliśmy kopię starego zdjęcia Parku Jordanowskiego
- Dokonano zmian w bazie stowarzyszeń na portalu bazy.ngo.pl
- Sporządzono sprawozdanie GUS SOF 5
- Wystosowano list z podziękowaniem za wieloletnią współpracę do pracowników Miejskiej Biblioteki Publicznej

Przewodnicząca
Stowarzyszenia Miłośników Czeladzi
mgr Ewa Ambroży

Czeladź 20 marca 2017 r.